

Veřejné zakázky: průběh zadávacího řízení (I. část)

Author: David Fechtner | Published: 30.06.2010

Otevřené řízení lze považovat za nejvíce transparentní. V rámci otevřeného řízení vyzývá zadavatel neomezený počet dodavatelů k podání nabídky a prokázání splnění požadované kvalifikace. Podání nabídky není tudíž ze strany zadavatele jakkoli omezeno. V případě užšího řízení však již k částečnému omezení dochází, neboť zadavatel je oprávněn vyzvat k podání nabídky pouze některé ze zájemců. Užší řízení se tudíž dělí na dvě části. Zadavatel nejprve vyzve neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v zadávacím řízení a k prokázání kvalifikace. Následně posoudí kvalifikaci jednotlivých dodavatelů a případně omezí jejich počet podle předem stanoveného klíče. V druhé části užšího řízení pak zadavatel vyzve takto omezený počet zájemců k podání nabídek. Postup a způsob omezování počtu zájemců je podrobně stanoven zákonem o veřejných zakázkách a vztahuje se jak na užší řízení, tak také na jednací řízení s uveřejněním a soutěžní dialog.

Jednací řízení

Jednací řízení s uveřejněním představuje další druh zadávacího řízení, přičemž je možné konstatovat, že se jedná o obdobu užšího řízení s možností vést mezi zadavatelem a jednotlivými uchazeči jednání o nabídkách.

Postup v rámci jednacího řízení s uveřejněním je následující. Zadavatel vyzve neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast v zadávacím řízení a k prokázání kvalifikace. Poté, co zadavatel posoudí kvalifikaci dodavatelů a případně omezí podle předem stanoveného klíče jejich počet, vyzve „zbylé“ dodavatele k podání nabídek. Jednotlivé nabídky zadavatel posoudí a vyhodnotí ve smyslu zákona o veřejných zakázkách. Pokud by se jednalo o užší řízení, uzavřel by zadavatel v této chvíli smlouvu s dodavatelem, jehož nabídka byla hodnocena jako nejlepší. Jednací řízení s uveřejněním však zadavateli umožňuje zahájit s jednotlivými dodavateli jednání, jejichž cílem je dosažení pro něj výhodnějších podmínek. Tato jednání mohou být vedena v několika fázích. V rámci každé fáze je pak zadavatel oprávněn postupně omezovat počet uchazečů. Na konci každé z nich pak zadavatel stanoví aktuální pořadí uchazečů. V případě, že se jedná o poslední fázi, a zadavatel tak stanovil před jejím zahájením, představuje aktuálně sestavené pořadí uchazečů finální a pro výběr nejvýhodnější nabídky rozhodující pořadí.

Jednací řízení bez uveřejnění je míněno jen jako krajní prostředek zadání veřejné zakázky, neboť přestože zákon o veřejných zakázkách stanoví konkrétní podmínky pro použití tohoto druhu zadávacího řízení, podmínky pro jeho průběh jsou stanoveny vágně. K tomu je zadavatel oprávněn vyzvat k jednání a následně vést jednání s několika uchazeči, ale také pouze s jedním uchazečem. Jednací řízení bez uveřejnění tudíž značně omezuje hospodářskou soutěž zadávacího řízení. Přesto však může někdy pro zadavatele představovat jedinou cestu, jak uspokojit své potřeby formou veřejné zakázky. Tento druh zadávacího řízení lze totiž užít například v situaci, kdy bylo otevřené nebo například užší řízení neúspěšné, protože nebyla podána žádná nabídka, nebo byly podány pouze nevhodné nabídky. Přímým oslovením dodavatele se pak zadavatel snaží o vyjednání podmínek, za kterých by dodavatel byl ochoten k plnění předmětu veřejné zakázky. V takové situaci však lze zadavateli doporučit klást důraz zejména na podrobné vedení všech protokolů o jednáních, neboť i v tomto případě je povinen dodržovat základní zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.

Soutěžní dialog

Pro zadávání veřejných zakázek se zvláště složitým předmětem plnění je určen soutěžní dialog. Ten

umožňuje zadavateli získat inovativní řešení projektu v situaci, kdy sám není z objektivních důvodů schopen konkretizovat svůj požadavek. Průběh soutěžního dialogu je opět odvozen od užšího řízení, jelikož však zadavatel není schopen specifikovat předmět plnění veřejné zakázky v rozsahu vyžadovaném zadávací dokumentací, zahájí poté, co posoudí kvalifikaci dodavatelů a případně omezí podle předem stanoveného klíče jejich počet, jednání s jednotlivými uchazeči. Cílem jednání je najít pro zadavatele nejvhodnější řešení pro realizaci zakázky. Tento druh zadávacího řízení přichází ke slovu zejména u složitějších veřejných zakázek na informační technologie. Příkladem však může být i veřejná zakázka, jejímž cílem je výstavba nového typu vodní elektrárny. Na základě těchto jednání zadavatel většinou určí předmět plnění veřejné zakázky v podrobnostech dostatečných k sestavení zadávací dokumentace.

Zjednodušené podlimitní řízení

Posledním základním druhem zadávacího řízení je zjednodušené podlimitní řízení. Jak již název napovídá, lze tento druh zadávacího řízení použít pouze v případě, kdy se jedná o podlimitní veřejnou zakázku (k výši finančních limitů podlimitních, nadlimitních veřejných zakázek a veřejných zakázek malého rozsahu viz předchozí články), avšak s výjimkou stanovenou pro veřejné zakázky na stavební práce. Přestože nařízení vlády č. 77/2008 Sb., stanovuje horní hranici předpokládané hodnoty podlimitní veřejné zakázky na stavební práce na 125 451 000,- Kč, určuje zákon o veřejných zakázkách, že zjednodušené podlimitní řízení lze u veřejných zakázek na stavební práce použít pouze v případě, kdy předpokládaná hodnota veřejné zakázky nepřesáhne 20 000 000,- Kč. V rámci zjednodušeného podlimitního řízení zašle zadavatel minimálně pěti dodavatelům písemnou výzvu k podání nabídky, přičemž tuto výzvu zároveň vhodným způsobem zveřejní (např. na úřední desce či na internetových stránkách zadavatele). V případě kdy zadavatel zadává několik podlimitních veřejných zakázek s obdobným plněním touto formou, je povinen vyzývat širší okruh dodavatelů. V případě, kdy vyzývá stále pět stejných dodavatelů, musí být schopen tento postup objektivně odůvodnit, a prokázat tak, že nejedná vůči případným jiným dodavatelům diskriminačně. Základní výhodou zjednodušeného podlimitního řízení je pak možnost oslovit přímo dodavatele, s nímž má zadavatel dobré zkušenosti.

Autor pracuje v advokátní kanceláři bnt - pravda & partner.

30.06.2010 08:00, David Fechtner